

Aan

Minister

nota

Verzamelbrief CBR 2025

TER BESLISSING

Datum

29 juli 2025

Onze referentie

IenW/BSK-2025/182042

Opgesteld door

DG Mobiliteit
Dir. Wegen en
Verkeersveiligheid
Verkeersveiligheid

Beslistermijn

22-8-2025

Bijlage(n)

7

Aanleiding

Op 4 september 2025 vindt het commissiedebat verkeersveiligheid en Centraal Bureau Rijvaardigheidsbewijzen (CBR) plaats. Op 2 juni 2025 is de Kamer reeds geïnformeerd over de stand van zaken van verschillende verkeersveiligheidsonderwerpen¹.

Voorafgaand aan het debat informeert u de Kamer met een verzamelbrief over de nog openstaande toezeggingen en moties en actuele onderwerpen inzake rijbewijzen, het CBR en het programma 'Van Rijles naar Rijonderwijs'². In deze nota staan de kernpunten uit de verzamelbrief benoemd.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd:

- de bijgevoegde verzamelbrief CBR met bijlagen aan de Tweede Kamer te zenden;
- in te stemmen met het starten van de internetconsultatie over de voorgenomen wijzigingen inzake de rijgeschiktheidseisen inzake psychose, AD(H)D en ASS.

Kernpunten

Hierbij volgt een overzicht van de stand van zaken van moties en toezeggingen en actuele onderwerpen die in de verzamelbrief aan de orde komen.

1. Toezeggingen en moties die worden afgedaan met de verzamelbrief

U doet de volgende toezeggingen en moties af met deze brief:

- Motie van de leden Veltman (VVD) en Olger van Dijk³ (NSC) over het informeren van de Kamer over de effecten van de opschorting van de tussentijdse toets, uitgesplitst naar regio, met daarbij een update van de uitvoering van het Roemeradvies en de tussentijdse toets regionaal uiterlijk 1 juli weer te hervatten als de reserveringstermijn daar voldoende is teruggedrongen'.

¹ Kamerstuk 29 398, nr. 1175.

² Kamerstuk 29 398, nr. 1145.

³ Kamerstuk 29 398, nr. 1152.

- Toezegging aan het lid Heutink (PVV)⁴ om de Kamer voor de zomer tussentijds te informeren over de effecten van het tijdelijk schrappen van de tussentijdse toets bij het CBR.
- Toezegging om de Kamer te informeren over de resultaten van de tussenevaluatie van het tijdelijk schrappen van de tussentijdse toets, voorafgaand aan het commissiedebat verkeersveiligheid en CBR van 4 september 2025⁵.
- Toezegging aan het lid De Hoop (GroenLinks/PvdA)⁶ om de Kamer te informeren over voorstellen over hoe de kwaliteit van de rij scholen met een laag slagingspercentage (30% of lager) kan worden verbeterd, waarbij de optie van het invoeren van een kwaliteitskeurmerk wordt meegenomen.

Datum

29 juli 2025

Onze referentie

IenW/BSK-2025/182042

Opgesteld door

DG Mobiliteit
Dir. Wegen en
Verkeersveiligheid
Verkeersveiligheid

Aan

Minister

Bijlage(n)

7

2. Overige passages

Medische rijgeschiktheid

- Uw voorganger heeft in maart 2025 de Kamer geïnformeerd over het voornemen om per 1 januari 2026 de keuringen voor mensen met autismespectrumstoornissen (ASS) te laten vervallen en de recidiefvrijetermijn (periode zonder terugval voorafgaand aan keuren) voor mensen die een psychose hebben doorgemaakt te reduceren van zes-, naar twee maanden⁷. Deze wijzigingen worden momenteel uitgewerkt.
- Tevens kondigde u in deze brief aan het CBR gevraagd te hebben om aanvullend onderzoek te doen naar het gericht keuren van mensen met AD(H)D, waardoor alleen mensen met de grootse verkeersveiligheidsrisico's worden gekeurd op de rijgeschiktheid.
- Het CBR heeft het ministerie op 3 juni jl. in de verkenning geadviseerd om de keuringen voor AD(H)D af te schaffen.
- Mensen met enkel de diagnose AD(H)D worden tijdens een keuring vrijwel nooit (minder dan 1%) ongeschikt verklaard.
- Eventuele comorbide aandoeningen⁸, waaronder overmatig middelenmisbruik, worden al adequaat gesignaleerd via de bestaande procedures – waaronder de gezondheidsverklaring – en meegenomen in de beoordeling.
- Het ministerie is daarom, met inachtneming van de meest recente ontwikkelingen in Europa, wetenschappelijke adviezen, het advies van het CBR, en de meest recente data analyse op beoordeling van geschiktheid van het CBR, voornemens om de algemene keuring voor mensen met AD(H)D te laten vervallen in tegenstelling tot wat eerder aan de Kamer is gemeld.
- Dit heeft naar verwachting geen negatieve gevolgen voor de verkeersveiligheid en levert voor mensen die AD(H)D en ASS een aanzienlijke lastenverlichting op, zij hoeven namelijk niet meer gekeurd te worden voor het aanvragen en verlengen van een rijbewijs.
- Het ministerie is voornemens om de wijzigingen voor AD(H)D, ASS en psychose gelijktijdig door te voeren, dit levert voor het CBR namelijk belangrijke voordelen op in de uitvoering. Het streven van het ministerie is om de wijzigingen in de Regeling eisen geschiktheid 2000 (de REG2000) per 1 april 2026 in werking te laten treden.

⁴ TZ202501-076.

⁵ Kamerstukken 29 398, nr. 1174.

⁶ TZ202412-059.

⁷ Kamerstukken 29 398, nr. 1171.

⁸ Geschat wordt dat 75% van de mensen met AD(H)D een aanvullende aandoening heeft, zoals middelenmisbruik of angststoornissen. Deze comorbide aandoeningen brengen een hoog risico voor deelname aan het (gemotoriseerde) verkeer met zich mee. Zo heeft het CBR 91% van de mensen die zijn gekeurd op middelenmisbruik ongeschikt verklaard.

- De volgende stap is deze voorgenomen wijziging van de REG2000 in internetconsultatie te brengen.
- Nadere toelichting (krachtenveld, bevindingen CBR en politieke context) op de voorgenomen wijzigingen voor de rijgeschiktheidseisen staat onder het kopje toelichting in deze nota.

3. *Andere actuele onderwerpen*

- U informeert de Kamer over de uitwerkingen van het programma 'Van Rijles naar Rijonderwijs' (advies Roemer), waarmee integrale kwaliteitsverbeteringen voor rijbewijs B worden gerealiseerd. Met de inzet van dit programma, het CBR, het Instituut voor Certificering en Examinering in de Mobiliteitsbranche (IBKI) en de rijsschoolbranche worden duidelijke stappen hiertoe gezet.
- U informeert de Kamer, dat per 1 juli 2025 door Duitsland afgegeven trekker (T)-rijbewijzen en door België afgegeven G-rijbewijzen (het Belgische equivalent van het Nederlandse T-rijbewijs) in Nederland worden erkend. Hierdoor mogen houders van deze rijbewijzen in Nederland landbouwvoertuigen besturen waarvoor een Nederlands T-rijbewijs vereist is. Dit bevordert het Belgische en Duitse grensverkeer. Ook wordt hiermee geregeld dat wanneer iemand uit België of Duitsland naar Nederland verhuist het rijbewijs kan omwisselen voor een Nederlands T-rijbewijs. Daarnaast informeert u de Kamer over het recente gedoogbesluit van het OM om Belgische bestuurders geboren voor 1 oktober 1982⁹ een overgangperiode te geven tot 1 januari 2026, onder de voorwaarde dat de bestuurder in het bezit is van een geldig Belgisch B-rijbewijs. Het ministerie in België werkt aan maatregelen om deze groep voor het einde van deze periode alsnog een G-rijbewijs te laten behalen.
- U informeert de Kamer dat het onderzoek door SWOV naar de mogelijke invoering van een puntenrijbewijs met de internationale vergelijking van verschillende systemen in een afrondende fase zit en dat de resultaten volgens toezegging in het najaar worden gedeeld met de Kamer.
- Tijdens het mondelinge vragenuurtje van 1 juli 2025 is gevraagd of elke mededeling over drugs door het CBR is opgevolgd, u heeft daar aangegeven dat dit daadwerkelijk gebeurt met daarbij de toezegging hier meer informatie over te verschaffen. Als het CBR een mededeling binnen krijgt van de politie en de feiten voldoen aan de criteria¹⁰, volgt er een besluit tot het opleggen een educatieve maatregel of een onderzoek naar de rijgeschiktheid of rijvaardigheid. Indien de mededeling niet voldoet aan de criteria kan het CBR géén maatregel of onderzoek opleggen. Deze gevallen worden geregistreerd als "mededeling onvoldoende".
- Tijdens hetzelfde mondelinge vragenuurtje heeft u toegezegd dat u zou navragen of de politie inzet voor het testen op drugs bij festivalterreinen gebeurt volgens een hotspot-benadering en dus risicogestuurd. U bevestigt aan de Kamer dat dit veelal de werkwijze is die de politie hanteert.
- U informeert de Kamer over de voortgang in het continueren van het betekenen van ongeldige rijbewijzen door het CBR via een doorbelasting in de tarieven voor een onderzoeks- of maatregeltraject.

Datum

29 juli 2025

Onze referentie

IenW/BSK-2025/182042

Opgesteld door

DG Mobiliteit
Dir. Wegen en
Verkeersveiligheid
Verkeersveiligheid

Aan

Minister

Bijlage(n)

7

Krachtenveld

⁹ In België hebben rijbewijshouders die zijn geboren voor 1 oktober 1982 geen G-rijbewijs nodig voor het besturen van een landbouwvoertuig.

¹⁰ Conform de Regeling maatregelen rijvaardigheid en geschiktheid 2001.

U stuurt deze brief naar de Kamer. De nota en brief zijn afgestemd met het CBR.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Toelichting

Hieronder volgt een toelichting op het gevraagde besluit om de keuringen voor AD(H)D af te schaffen en deze wijziging gezamenlijk met de voorgenomen wijzigingen voor psychose en ASS, met beoogde inwerkingtreding per 1 april 2026, van kracht te laten gaan.

Krachtenveld

- Het beleidsvoornemen om de rijgeschiktheidskeuringen voor mensen met AD(H)D te laten vervallen is op directieniveau afgestemd met het ministerie en het CBR. Daarnaast heeft het CBR in haar onderzoek internationaal gerenommeerd Prof. Dr. Kooij betrokken, zij is voorzitter van de commissie Richtlijn AD(H)D¹¹ bij volwassenen bij de Nederlandse Vereniging voor Psychiatrie (NVVP).
- Naar verluidt is Impuls & Woortblind, de vereniging voor en door mensen met een neurodivers brein waaronder ADHD, ADD, dyslexie en dyscalculie, betrokken geweest bij de totstandkoming van de motie Joseph en Westerveld. Naar verwachting zal Impuls & Woortblind blij zijn met het besluit om de algemene keuringen voor AD(H)D af te schaffen. Zij worden, net als de overige stakeholders, door IenW gevraagd om te reageren op de internetconsultatie.
- Stakeholders krijgen tijdens de internetconsultatie de gelegenheid om formeel te reageren op de voornemen om de rijgeschiktheidseisen psychose, AD(H)D en ASS aan te passen laten vervallen.
- De Nederlandse vereniging voor Autisme (NVA) en de Nederlandse vereniging voor Psychiatrie (NVVP) zullen naar verwachting positief reageren op de voorgenomen wijzigingen voor mensen met ASS, en mensen die een psychose hebben doorgemaakt.

Bevindingen CBR over AD(H)D

Het CBR is tot de volgende bevindingen gekomen in de verkenning naar het gericht keuren van personen met AD(H)D:

1. Er bestaan geen gevalideerde criteria of meetinstrumenten om vooraf risicogroepen voor de verkeersveiligheid binnen de AD(H)D-populatie te identificeren.
2. Andere aandoeningen naast AD(H)D, ook wel comorbiditeiten¹² genoemd, zijn de belangrijkste risicofactor voor verkeersveiligheid. Deze bijkomende problemen, zoals middelenmisbruik of stemmingsstoornissen, worden al in beeld gebracht via de Gezondheidsverklaring en via controles zoals handhaving.

¹¹ De commissie richtlijn houdt zich bezig met het ontwikkelen en actualiseren van richtlijnen voor de psychiatrische praktijk. Deze richtlijnen zijn bedoeld om psychiaters en andere betrokken zorgverleners te ondersteunen bij het bieden van kwalitatief hoogwaardige en verantwoorde zorg aan patiënten met psychische stoornissen.

¹² Geschat wordt dat 75% van de personen met AD(H)D een aanvullende aandoening (comorbiditeit) heeft. Veelvoorkomende comorbiditeiten zijn stemmings- en angststoornissen, middelenmisbruik, persoonlijkheidsstoornissen, en slaapproblemen.

Datum

29 juli 2025

Onze referentie

IenW/BSK-2025/182042

Opgesteld door

DG Mobiliteit
Dir. Wegen en
Verkeersveiligheid
Verkeersveiligheid

Aan

Minister

Bijlage(n)

7

3. 99,6% van de personen met uitsluitend AD(H)D wordt volledig rijgeschikt verklaard¹³; 0,4% met een beperking. Slechts één persoon in de volledig onderzochte groep werd volledig ongeschikt bevonden.
4. De standaard medische keuring voor alle personen met AD(H)D wordt op basis van de data-analyse als disproportioneel beoordeeld en vormt een onnodige belasting voor zowel burgers als medisch specialisten.
5. Het praktijkexamen fungeert als algemeen vangnet¹⁴ om risicovol rijgedrag te signaleren en biedt ruimte voor aanvullende toetsing indien nodig.
6. Gezien de beperkte voorspelbaarheid van verkeersveiligheidsrisico's en het hoge aandeel van geschiktbeoordelingen is afschaffing van de standaardkeuring gerechtvaardigd, in lijn met het beleid rond ASS.

Datum

29 juli 2025

Onze referentie

IenW/BSK-2025/182042

Opgesteld door

DG Mobiliteit
Dir. Wegen en
Verkeersveiligheid
Verkeersveiligheid

Aan

Minister

Bijlage(n)

7

Politieke context

- Een Kamermeerderheid heeft in 2024 opgeroepen om te verkennen of de algemene medische keuringen voor mensen met AD(H)D kunnen komen te vervallen. Met dit beleidsvoornemen voldoet het ministerie aan de wens van de Kamer.
- Het beleidsvoornemen om de algemene keuringen voor mensen met AD(H)D te laten vervallen ligt niet in lijn met de resultaten van de beleidsverkenning die op 28 maart jl. naar de Kamer is gestuurd. In deze beleidsverkenning heeft het ministerie, op basis van internationaal gerenommeerde onderzoeken, geconcludeerd dat er een aantoonbaar verhoogd verkeersveiligheidsrisico bestaat voor met name jonge bestuurders met AD(H)D.
- De verkenning van het CBR heeft geleid tot nieuwe inzichten. In de optiek van het ministerie bieden deze inzichten voldoende aanleiding om de algemene keuring voor mensen met AD(H)D te laten vervallen. *Europese context*
- In 2019 heeft het CIECA, een Europees samenwerkingsverband van nationale rijvaardigheidsinstellingen, geadviseerd om meer concrete medische eisen op te nemen in de Europese rijbewijsrichtlijn¹⁵.
- Met de publicatie van het voorlopig akkoord van de 4^e rijbewijsrichtlijn zijn er geen eisen voor de rijgeschiktheid met AD(H)D opgenomen. Op korte termijn heeft het ministerie dan ook geen aanleiding om strengere Europese eisen te verwachten ten aanzien van de rijgeschiktheid met AD(H)D.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
01	Beslisnota bij verzamelbrief CBR	Deze nota
02	Verzamelbrief CBR 2025	Stand van zaken van openstaande moties en toezeggingen en onderwerpen inzake het CBR en programma 'Van Rijles naar Rijonderwijs'

¹³ 40% van de gekeurde personen met AD(H)D en een of meerdere comorbiditeiten zijn deels -, of volledig ongeschikt verklaard. Bij 15% van de gekeurde mensen met AD(H)D is er ook sprake van middelenmisbruik. Binnen deze groep personen is in 2023-2024 91,2% volledig ongeschikt verklaard voor het besturen van een motorvoertuig.

¹⁴ Daarnaast zijn de gezondheidsverklaring, en politiecontroles belangrijke waarborgen.

¹⁵ [Report Medical Fitness to Drive Neurodevelopmental Conditions | CIECA | 2019](#)

03	Bijlage 1: Aanbiedingsbrief CBR rapportage Q2 2025 Examenafname	Aanbiedingsbrief
04	Bijlage 2: CBR rapportage Q2 2025 Examenafname	Kwartaalrapportage CBR
05	Bijlage 3: Aanbiedingsbrief CBR Voorstellen voordelen voor goed presterende rij scholen	Aanbiedingsbrief
06	Bijlage 4: Voorstellen voordelen goed presterende rij scholen	Voorstellen CBR om goed presterende rij scholen te belonen
07	Bijlage 5: Aanbiedingsbrief CBR verkenning proportioneel vormgegeven keuring AD(H)D	Aanbiedingsbrief
08	Bijlage 6: Verkenning CBR proportioneel vormgegeven keuring AD(H)D	Verkenning

Datum

29 juli 2025

Onze referentie

IenW/BSK-2025/182042

Opgesteld door

DG Mobiliteit
Dir. Wegen en
Verkeersveiligheid
Verkeersveiligheid

Aan

Minister

Bijlage(n)

7